

Tyrimas „Tėvų požiūris į vaikų mokyklinį gyvenimą“

Mokykloje atliktas tyrimas, kuriuo siekta įvertinti tėvų ar globėjų požiūrį į vaikų mokyklinio gyvenimo ypatumus. Tyrimas vykdytas anonimiškai. Tiriamiesiems nereikėjo nurodyti nei savo, nei savo vaiko sociodemografinių duomenų.

Tyrimui naudotas „Tėvų suvokimo apie savo vaiko mokyklinį gyvenimą (PPCSL) klausimynas (The Parents' Perception of their Child's School Life)“ (2017), sukurtas siekiant įvertinti tėvų požiūrį į vaikų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, mokyklinį gyvenimą bei mokyklos veiksmų įtaką SUP mokinių funkcionavimui. Klausimynas susideda iš penkių subskalių, kurias sudaro 27 teiginiai:

- Mokyklos klimatas
- Mokymosi pagalba
- Socialinis dalyvavimas
- Akademinis įsitraukimas
- Psichologinis ir elgesio funkcionavimas

Naudoti klausimyną ne komerciniams tikslams gautas autorių Lui, Yang & Sin sutikimas. Autorių sutikimą gavo ir atliko tyrimą mokyklos psichologo asistentė Kristina Sakavičienė.

Tyrimo dalyvavo 27 tiriamieji. Tiriamieji – Kauno Jono Laužiko mokyklos mokinių tėvai, globėjai. Tokį žemą tiriamųjų skaičių galėjo lemti duomenų rinkimo sąlygos. Duomenys buvo renkami tiesiogiai tik iš tėvų ar globėjų, kurių vaikai lieka po pamokų ir dalyvauja neformalaus švietimo veiklose.

Tyrimo preambulėje tiriamųjų buvo paprašyta atidžiai perskaityti kiekvieną teiginį apie tėvų požiūrį į vaikų mokyklinį gyvenimą. Reikėjo pasirinkti ir pažymėti tik vieną atsakymą, kuris geriausiai

atspindi tiriamųjų nuomonę. Priminta, kad klausimyne nėra teisingų ar neteisingų atsakymų. Skirtingi teiginiai apie vaiko mokyklinį gyvenimą vertinti keturiais balais Likerto skalėje su parinktimis:

- (1) stipriai nesutinku,
- (2) nesutinku,
- (3) sutinku,
- (4) visiškai sutinku.

Susumuoti ir gauti aukštesni balai parinkyje „Visiškai sutinku“ rodo teigiamą – gerą ar pageidaujamą rezultatą. Ir atvirkščiai – aukštesni balai parinkyje „Stipriai nesutinku“ rodo prastesnį, t.y. neigiamą, nepageidaujamą rezultatą.

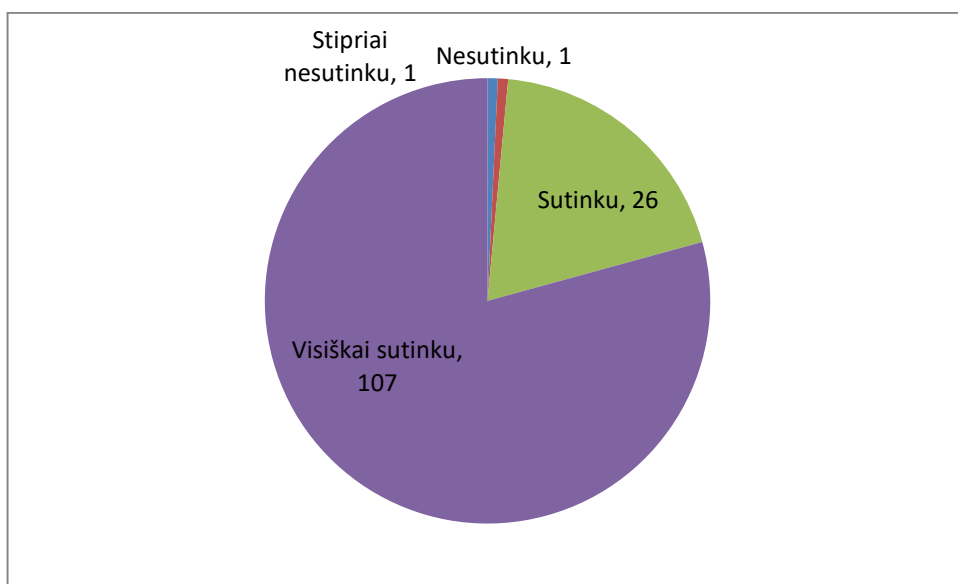
Tyrimo rezultatai

Mokyklos klimatas

	Mokyklos klimatas	Stipriai nesutinku	Nesutinku	Sutinku	Visiškai sutinku
E1	Mokyklos personalas ir mano vaikas vienas su kitu elgiasi pagarbiai.			5	22
E2	Mokyklos personalas teigiamai rūpinasi mano vaiku.			1	26
E3	Su visais mokiniais mokykloje elgiamasi vienodai.			7	20
E4	Mokykloje organizuojamos veiklos, nukreiptos prieš patyčias.	1		6	20
E5	Mokyklos personalą, mokinius ir tėvus vienija toks pat įsitikinimas apie įsitraukimą į ugdymą		1	7	19
	Viso:	1	1	26	107

„Mokyklos klimato“ subskalėje parinktyje „Visiškai sutinku“ surinkti aukšti teigiami balai – 107. Tokie rezultatai rodo gerą mokyklos klimatą. Yra po vieną išimtį „Mokykloje organizuojamos veiklos, nukreiptos prieš patyčias“ ir „Mokyklos personalą, mokinius ir tėvus vienija toks pat įsitikinimas apie įsitraukimą į ugdymą“, kurios stipriai nekeičia teigiamo ir pageidaujamo rezultato.

Subskalės „Mokyklos klimatas“ duomenų grafinis vaizdas

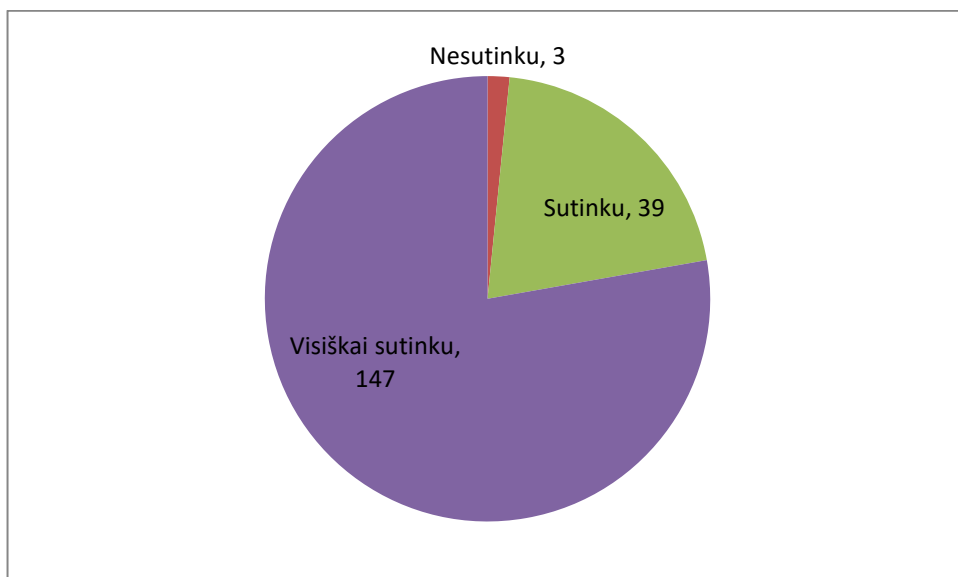
Mokymosi pagalba

	Mokymosi pagalba	Stipriai nesutinku	Nesutinku	Sutinku	Visiškai sutinku
L1	Mano vaiko mokykloje mokytojų padėjėjai rūpinasi mano vaiku teikdami pagalbą mokymuisi.			3	24
L2	Mano vaiko mokykloje mokytojai rūpinasi mano vaiku teikdami pagalbą mokymuisi.			4	23
L3	Mano vaiko mokykloje vertinimo metodai koreguojami pagal mano vaiko poreikius.			7	20

L4	Mano vaiko mokykloje mokytojai geba pritaikyti mokymą klasėje pagal mano vaiko poreikius.			6	21
L5	Mano vaiko mokykloje mokyklos personalas visais būdais koreguoja mokymo programą pagal mano vaiko poreikius.			7	20
L6	Mano vaiko mokykloje mokyklos personalas turi pakankamai profesinių žinių sustiprinti mano vaiko mokymąsi.			6	21
L7	Mano vaiko mokykloje organizuojamos įvairios mokymosi grupės, kurios specialiai rūpinasi mano vaiku.		3	6	18
Viso:			3	39	147

„Mokymosi pagalbos“ subskalė surinko aukštus balus. Tik viename teiginyje „Mano vaiko mokykloje organizuojamos įvairios mokymosi grupės, kurios specialiai rūpinasi mano vaiku“ yra nežymi išimtis tarp kitų atsakymų – iš 27 tiriamųjų 3 pasirinko neigiamą atsakymą.

Subskalės „Mokymosi pagalba“ duomenų grafinis vaizdas

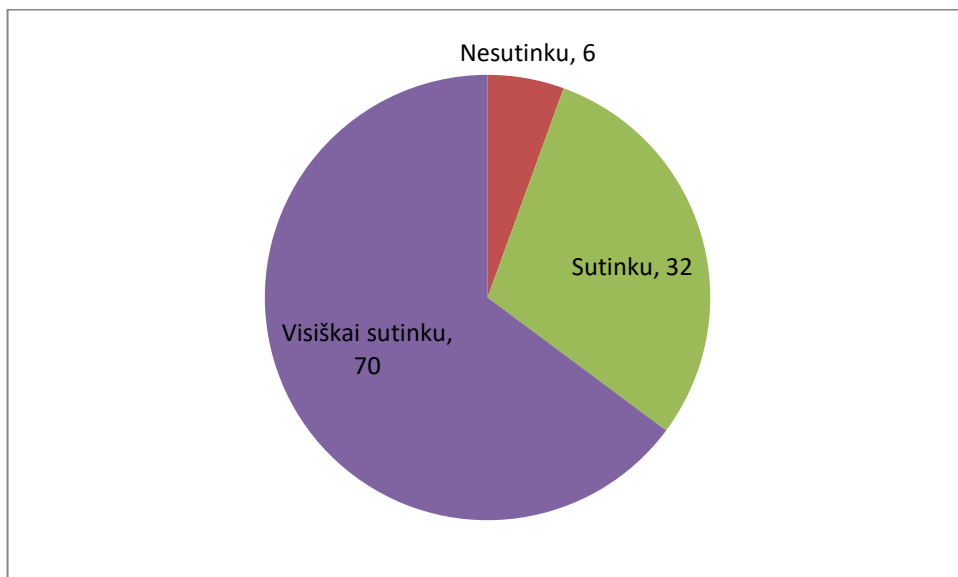

Socialinis dalyvavimas

	Socialinis dalyvavimas	Stipriai nesutinku	Nesutinku	Sutinku	Visiškai sutinku
S1	Mano vaikas gali dalyvauti viešoje ir tarpmokyklinėje veikloje.		1	11	15
S2	Mano vaikas gali kurti socialinį ratą kartu su draugais mokykloje.		3	6	18
S3	Mano vaikas gali dalyvauti užklasinėje veikloje mokykloje.		1	8	18
S4	Mano vaikas gali bendrauti su nuolatiniais mokiniais mokykloje.		1	7	19
	Viso:		6	32	70

„Socialinio dalyvavimo“ subskalė aukščiausių balų surinko mažiau. Tokius balus gali lemti mokinių negalios lygis, jų mobilumas, kas lemia jų tarpusavio bendravimą ar bendradarbiavimą mokykloje bei užklasinėje veikloje.

Subskalės „Socialinis dalyvavimas“ duomenų grafinis vaizdas

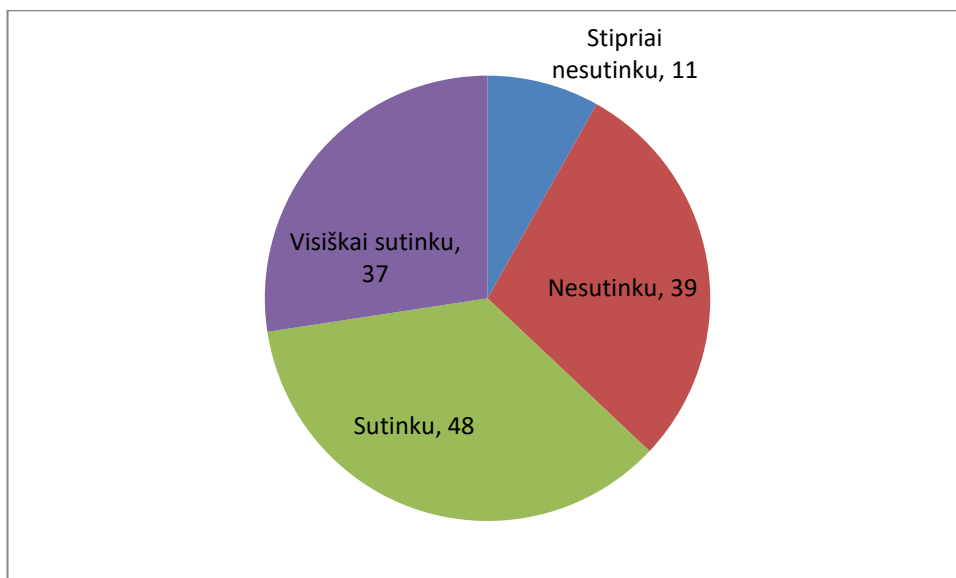

Akademinis įsitraukimas

	Akademinis įsitraukimas	Stipriai nesutinku	Nesutinku	Sutinku	Visiškai sutinku
A1	Mano vaiko pasiekimai atitinka mano lūkesčius.		1	11	15
A2	Mano vaikas gali taikyti įvairias mokymosi strategijas (pvz.: užsirašinėti, spręsti uždavinius).	2	7	6	12
A3	Mano vaikas gali suprasti mokymo turinį.	1	5	12	9
A4	Mano vaikas gali mokytis savarankiškai.	6	19	2	
A5	Mano vaikas yra motyvuotas mokytis.	2	7	17	1
	Viso:	11	39	48	37

Žemus „Akademino įsitraukimo“ subskalės balus gali lemti mokinių negalios sunkumo lygis, kuris šiame tyrime nebuvo įtrauktas kaip kintamasis. Tačiau tiriamieji sutinka, kad jų vaikų pasiekimai atitinka lūkesčius.

Subskalės „Akademino įsitraukimas“ duomenų grafinis vaizdas

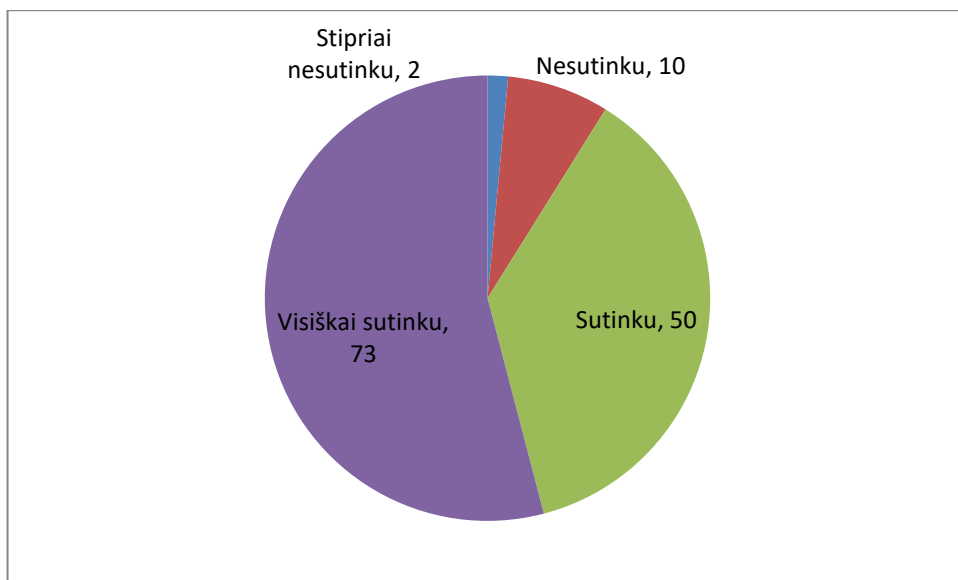

Psichologinis ir elgesio funkcionavimas

	Psichologinis ir elgesio funkcionavimas	Stipriai nesutinku	Nesutinku	Sutinku	Visiškai sutinku
P1	Aš tikiu, kad mano vaikas yra laimingas mokykloje.		1	5	21
P2	Aš tikiu, kad mano vaikas netrukdo kitiems klasiokams mokytis mokykloje.	1	4	12	10
P3	Aš tikiu, kad mano vaikas save įsivaizduoja teigiamai mokykloje.			11	16
P4	Mano vaikas nori laiku eiti į mokyklą.	1	2	12	12
P5	Mano vaikas ir jo/jos bendraamžiai gali padėti vieni kitiems mokykloje.		3	10	14
	Viso:	2	10	50	73

„Psichologinio ir elgesio funkcionavimo“ subskalės balai rodo, kad ne visada vaikai noriai eina į mokyklą, o kai kurie tėvai mano, kad jų vaikas gali trukdyti kitiems klasiokams mokintis mokykloje. Dauguma tiriamųjų teigia, kad jų vaikas laimingas mokykloje.

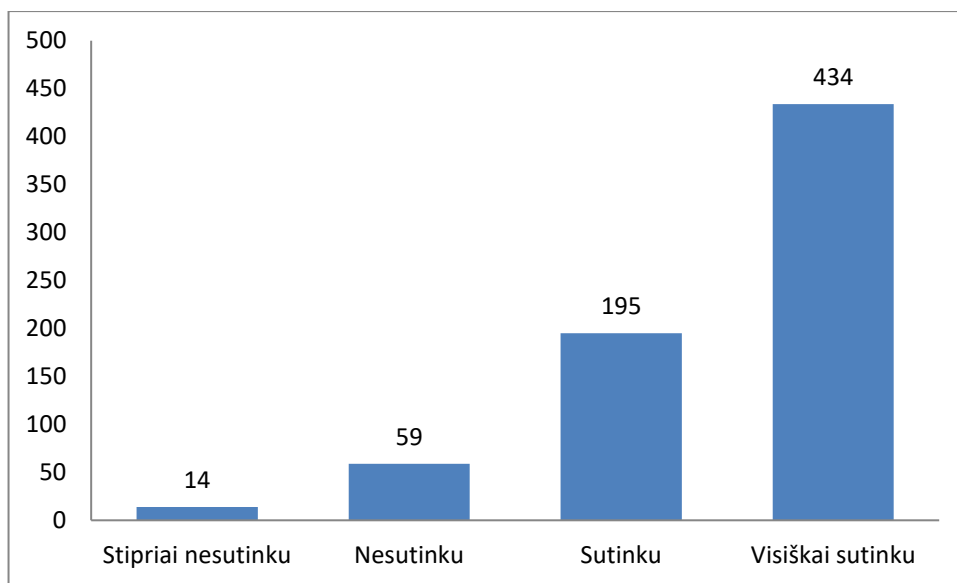
Subskalės „Psichologinis ir elgesio funkcionavimas“ duomenų grafinis vaizdas

Bendri tyrimo balai

Gauti ir susumuoti bendri viso tyrimo apie „Tėvų požiūrį į vaikų mokyklinį gyvenimą“ balai parinktyje „Visiškai sutinku“ rodo teigiamą ir aukštą rezultatą – 434 balai. Parinktyje „Stipriai nesutinku“ surinkta 14 balų ir parinktyje „Nesutinku“ surinkta 59 balai. Toks tyrimo rezultatas atspindi teigiamą tėvų ar globėjų požiūrį į vaikų mokyklinį gyvenimą.

Tyrimo „Tėvų požiūris į vaikų mokyklinį gyvenimą“ duomenų grafinis vaizdas

Tyrimo „Tėvų požiūris į vaikų mokyklinį gyvenimą“ išvados

Remiantis gautais tyrimo rezultatais galima teigti, kad:

- Kauno Jono Laužiko mokyklos mikroklimas yra teigiamas.
- Pamokų ir neformalaus švietimo metu mokiniai gauna įvairiapusę mokymosi pagalbą, adaptuotą pagal jų intelekto sutrikimo laipsnį bei gebėjimus.

- Mokiniai dalyvauja užklausinėse veiklose, bendraudami ir bendradarbiaudami tarpusavyje, taip plėsdami savo socialinį ratą ir stiprindami bendrystės jausmą bei bendruomeniškumą.
- Mokiniam savarankiškai mokintis nėra lengva, bet jų pasiekimai atitinka tėvų bei globėjų lūkesčius.
- Mokiniai ne visada laiku nori ateiti į pamokas ir kartais gali trukdyti vieni kitiems pamokų metu, bet save mokykloje vertina teigiamai ir jaučiasi laimingi.

Rekomendacijos

Atlikus tyrimą, kuriuo siekta įvertinti tėvų ir globėjų požiūrį į vaikų mokyklinio gyvenimo ypatumus, rekomenduojama:

- Organizuoti daugiau prevencinių ir švietėjiškų veiklų, o taip pat ir veiklų, nukreiptų prieš patyčias, įtraukiant kuo daugiau mokinių iš skirtingų klasių. Bendros veiklos stiprina bendrystės jausmą ir bendruomeniškumą, stiprina mokymosi motyvaciją (Vareikienė, I., Zaborskis, A., 2012; Walton, G., Cohen, G., Cwir, D., Spencer, S., 2012; Sereikienė, J., Šilėnienė, B., 2013; Gabrieliūtė, V., Sabatauskaitė, B., Drėgvaitė, P., Pakšytė, A., 2014 – 2020; Duhigg, C., 2016).
- Skatinti tėvų ir globėjų įsitraukimą į jų vaikų ugdymą. Didesnis tėvų, globėjų įsitraukimas į ugdymą stiprina mokinių mokymosi motyvaciją, pasitikėjimą savimi, didina vaikų savivertę, gerėja pasiekimų rezultatai (Hoover-Dempsey, K. V., Battiato, A. C., Walker, J. M., Reed, R. P., DeJong, J. M., & Jones, K. P., 2001; Gerulaitis, 2007; Hill, N. E., & Tyson, D. F., 2009; Dumčienė, A., & Šukys, S., 2014).

Literatūra:

- Duhigg, C. (2016). What Google Learned From Its Quest to Build the Perfect Team. The New York Times
- Dumčienė, A., & Šukys, S. (2014). Empowerment for education of students with special education needs. *Baltic journal of sport and health sciences*, 3(94).
- Gabrieliūtė, V., Sabatauskaitė, B., Drėgvaitė, P., Pakšytė, A. (2014 – 2020). Lygybės laboratorija. Saugios aplinkos mokykloje kūrimo vadovas. Projektas iš dalies finansuojamas Europos Sąjungos Teisių, lygybės ir pilietiškumo programos (2014–2020) lėšomis (sutarties su Europos Komisija Nr. 856741 – LGKT_GBV – RECAG-2018/REC-RDAP-GBV-AG-2018)
- Gerulaitis, D. (2007). Tėvų įsitraukimo į vaiko ugdymo (-si) procesą plėtotė specialiojoje mokykloje.
- Hill, N. E., & Tyson, D. F. (2009). Parental involvement in middle school: a meta-analytic assessment of the strategies that promote achievement. *Developmental psychology*, 45(3), 740.
- Hoover-Dempsey, K. V., Battiato, A. C., Walker, J. M., Reed, R. P., DeJong, J. M., & Jones, K. P. (2001). Parental involvement in homework. *Educational psychologist*, 36(3), 195-209.
- Sereikienė, J., Šilėnienė, B. (2013). Patyčių paplitimas ir raiška paauglystėje. Šiaulių universitetas. Jaunųjų mokslininkų darbai. Nr. 1 (39), p. 63-69. ISSN 1648-8776
- Vareikienė, I., Zaborskis, A. (2012). Mokinių psichologinės savijautos pokyčiai, įvykdžius Olweus patyčių prevencijos programą Kauno miesto mokyklose. Visuomenės sveikata. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Medicinos akademijos Sveikatos tyrimų institutas. 4(59)
- Walton, G., Cohen, G., Cwir, D., Spencer, S. (2012). Mere belonging: the power of social connections. *Journal of Personality and Social Psychology*. Vol. 102, No. 3, 513–532. DOI: 10.1037/a0025731